

Marosán Gréta: Információstop a külföldi hallgatók felé A Debreceni Egyetem külföldi hallgatóinak korlátai a kulturális események látogatásakor

Bevezetés

A Debreceni Egyetem folyosóin sétálva sok külföldi hallgatóval futhatok össze. Ha csak a 2018/2019-es tanévre beiratkozott teljes képzéses hallgatók számát veszem, egészen pontosan 5664 fővel (Debreceni Egyetem honlapja, 2019). Emellett ehhez hozzáadódik még az Erasmus program vagy a Nyári Egyetem által itt tanulók létszáma is. De ahogyan Hégely (2019) is írja, nem csak az egyetem területén fordulnak meg, hanem a város számos részén, ahol a helyiek oldaláról nézve, jelenlétük már mindennaposnak számít. Egyre több szolgáltatás elérhető angol nyelven is, a legfrissebb újítás az 1-es és 2-es villamosok megállóinak kétnyelvű bemondása. De mi a helyzet a kulturális és szabadidős területen? Ott is elérhetőek a szolgáltatások angol nyelven is?

A 2019-ben megrendezett XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencián bemutatásra kerültek az érintett célcsoport kulturálódási szokásai, vagyis, arra a kérdésre adtam választ, hogy milyen kulturális intézményekbe és eseményekre látogatnak el a Debrecenben tanuló külföldi hallgatók. Az előadás és a bemutatott tanulmány címe „A Debreceni Egyetem nemzetközi hallgatóinak szabadidejükben történő kultúrafogyasztási szokásai”. A 2018-ban készített kutatás során keresleti oldalról 200 kérdőívet töltöttem ki a nemzetközi hallgatókkal, kínálati oldalról pedig 9 félig strukturált interjút készítettem Debrecen nagyobb kulturális intézményeinek egy-egy képviselőjével. Mind a kérdőív, mind az interjú kérdései a kulturális kikapcsolódás igényére és a jelenleg elérhető lehetőségekre világítottak rá. Hégely (2019) szakdolgozatában szintén hasonló kérdésekkel foglalkozik. Ezek alapján a jelenlegi tanulmány azokra a kérdésekre ad választ, hogy az említett csoport tagjai tudnak-e egyáltalán a városban zajló jobbnál jobb programlehetőségekről illetve, hogy érdeklődnek-e egyáltalán az ilyenféle kulturális kikapcsolódás iránt.

Vélemények a debreceni programokról

Elsőként arra világítanék rá, hogy a közösségi létre és a kultúrafogyasztására mindenkinek szüksége van és joga is van annak igénybevételére. A kulturális kirekesztettség azonban mind a mai napig jelen van, így szükség van a közkultúra-közművelődés megerősítésére, újragondolására

(Vitányi, 2004). Debrecen város sok neves rendezvénnyel büszkélkedhet, ezen nincs mit vitatni. Sokszor inkább az okoz gondot, hogy melyikre menjen el az ember, ha azok egy időpontra esnek. A bőséges választékot a hallgatók is elismerik. „Számos jó program van, ahová el tudunk menni a barátokkal, és új embereket ismerhetünk meg.” (hallgató-1). „Aki szeret kimozdulni otthonról, annak sok jó lehetőséget biztosít a város.” (hallgató-2). Ugyanakkor sokan azt is megemlítik, hogy ezek többnyire csak a magyar közönséghez szólnak. „Nem értesülünk a programokról. A hirdetések magyar nyelvűek, angolul csak a beszámolót olvashatjuk a rendezvény után, és akkor mondom, hogy „de jó lett volna elmenni”, csak hát nem tudtam róla.” (hallgató-3).

Minta jellemzése

Jelen tanulmányban szeretném összevetni az általam (200 fő), valamint a Hégely (2019) által (603 fő) vizsgált eredményeket. Ezzel még pontosabb képet kapunk a helyi rendezvények és a külföldi hallgatók kapcsolatáról. Így a teljes- vagy részképzést Debrecenben töltők közül 803 fő válaszait mutatnám be a következőkben.

Kari megoszlás tekintetében a megkérdezettek közül 332 fő tanul az Általános Orvostudományi karon, majd ezt követik 128 fővel a Műszaki kar hallgatói, ezután pedig arányosan megosztva a többi kar hallgatói következnek. Ez az arány jól mutatja az összlétszám kari megoszlását is, ami hasonlóan alakul. Szintén fontos a származási ország szerinti megoszlás, melynél kiemelkedően magas számban vannak a Nigéria, Irán, Pakisztán, Jordánia és India területéről érkező hallgatók. Ezek a kari és származás szerinti megoszlások azért is érdekesek, mert más az időbeosztása, napi rendje a hallgatóknak. Országonként szintén eltér, hogy milyen események iránt érdeklődik valaki, milyen rendezvényeknek alakult ki kultúrája, és hogy mi az, amire igénye van az adott országokból érkezőknek.

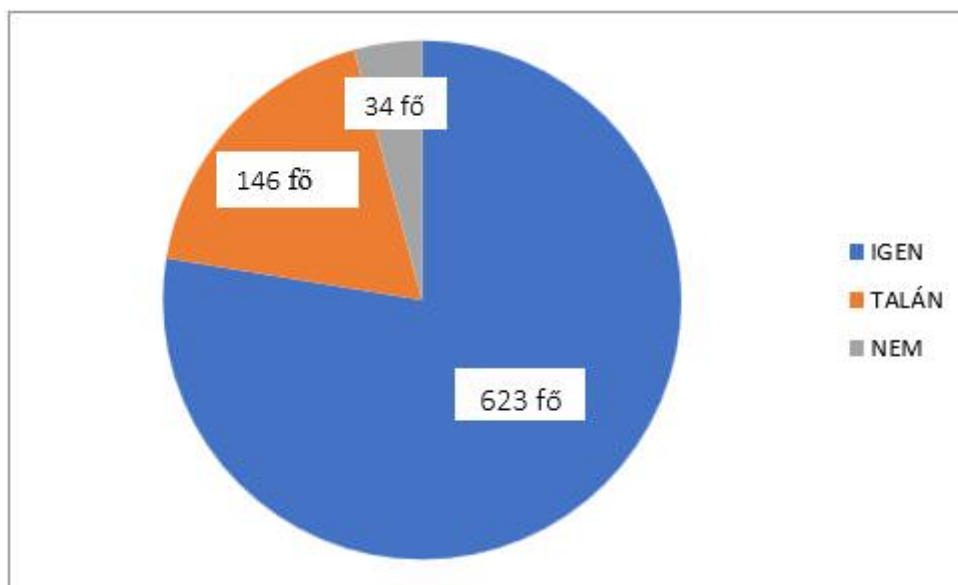
Lehetőségek és igények összevetése

Ahogy már említettem, korlátozott számban vannak angol nyelvű programhirdetések. Ezekre reflektálva elenyésző azok száma, akik szórólapokról, plakátokról értesülnek a lehetőségekről. Legtöbbször a barátoktól, csoporttársaktól értesülnek vagy a különféle külföldi csoportoknak létrehozott Facebook oldalakon (pl. Erasmus Student Network, International Student Union) találnak felhívásokat.

Azonban a felkeresett intézmények felkészülten állnak a külföldi megkeresések előtt. A MODEM angol nyelvű tárlatvezetéseket hirdetett meg, a Csokonai Színház a londoni Globe Színház darabjait vetítette eredeti nyelven, az Apolló Moziban gyakran vannak angol nyelvű vagy feliratos filmvetítések.

Arra a kérdésre, hogy ha elérhetőek lennének a különböző programok angol nyelven részt vennének-e azokon meglepően pozitív eredmények születtek. Az általam megkérdezett 200 főből mindössze 19 fő válaszolt nemmel, melyből 13-an jelölték az érdeklődés hiányát, mint okot, de a többség 181 fő egyértelműen részt venne. Ugyanerre a kérdésre Hégely (2019) kutatásában százalékos megoszlással 73 % válaszolt igennel, 24 % talánnal és csak 3 % nemmel. Ezen adatok összesített eredményeit az alábbi kördiagram szemlélteti (1. ábra).

1. ábra: Ha elérhetőek lennének angol nyelven a különböző kulturális lehetőségek, élnél-e azokkal? (fő) (N=803)

Hégely (2019) további kérdése a jelenlegi helyzetre kérdezett rá. A résztvevői hajlandóság a következőképpen alakult. 51% részt szokott venni a városban zajló kulturális rendezvényeken, 49% pedig nem érdeklődik a helyi kulturális rendezvények iránt, ebből 38% azért, mert nem tud informálódni róluk, egyébként lehet, hogy hajlandóságot mutatna. Ez a 803 főre vonatkoztatott kérdés érdekes lehet az ebben a szektorban dolgozóknak és a városnak is. A külföldi hallgatók a kérdőívek kitöltésével meg is válaszolták, mi az, ami problémát okoz és mi az, ami hiányzik Debrecenben. A válasz egyszerű, csupán a nyelvi akadályok, és az ebből következő kommunikáció hiánya, ami fejlesztendő.

Az International Food Day példája

Ennek bizonyítására jobb példát nem is hozhatnák, mint az évről-évre megrendezendő International Food Day-t, melyre a legtöbben látogatnak el, köszönhetően a kétnyelvű posztoknak, felhívásoknak és a külföldi csapatok bevonásának. Ha aktív tagként vehet részt valaki egy ilyen jellegű eseményen, az nagyobb lelkesedést, és hajlandóságot mutat arra, hogy a későbbiekben is jelen lesz a hasonló közösségi programokon. Az International Food Day pedig, pont ezt célozza meg azzal, hogy a külföldi csoportok ételbemutatóikkal és vásáraikkal, valamint táncos-zenés produkcióikkal bekapcsolódnak a rendezvény lebonyolításába. Mindezt egy nemes cél érdekében teszik, hiszen minden évben felajánlásra kerül a befolyt összeg. Ennél jobb programcsomag összeállítást nehéz lenne kitalálni. Nem hiába mondják, hogy a közösség ereje csodákra képes. Amikor a többi angol nyelven elérhető programmal hasonlítottam össze az elégedettségüket, az derült ki, hogy kimagaslóan elégedettek ezzel a programmal, míg a Global Tower és az American Corner programjait, valamint a MODEM angol nyelvű tárlatvezetéseit nem is igazán látogatják. Az alábbi ábrán ennek néhány okát láthatjuk szófelhő formájában (2. ábra).

2. ábra: Mi a véleményed a városban zajló kulturális és szabadidős program lehetőségekről?

A legtöbbet emlegetett tényezőket emeltem ki, arra vonatkozóan, hogy mi a véleményük a városban zajló szabadidős és kulturális lehetőségekről. Az opcionálisan kitölthető kérdésre az általam vizsgált 200 hallgató közel fele válaszolt, mely válaszok között leginkább az angol nyelvű információk hiánya szerepelt.

Az International Food Day-en kívül az Adventi Vásárra is sokan ellátogatnak, valamint a YoUDay is a lista elején szerepel (Hégely, 2019). Ennek oka lehet, az esemény elhelyezkedése, (az Adventi Vásár a főtéren van, szinte elkerülhetetlen a meglátogatása) vagy, hogy az egyetemisták az elsődleges célcsoport a YoUDay esetében. A Campus Fesztiválra, a Virágkarneválra és egyéb nyári programokra már kevesebb a külföldi érdeklődő, természetesen, ennek nem az események színvonala az oka, hanem, hogy sokan haza utaznak a nyári szünetre.

Hégely (2019) felmérte azt is, hogy a családtagok, hozzátartozók meglátogatásakor hova mennek el és mit csinálnak együtt. A kapott eredmények azt mutatják, hogy a legtöbben kimennek a városba közös ebédre, vacsorára vagy kirándulni mennek más magyarországi helyekre. 46 fő jelölte, hogy várost néznek és felfedezik Debrecen nevezetességeit. Meglepő lehet, hogy a megkérdezettek 10%-nak családja egyáltalán nem érdeklődik a hely iránt, csak hozzátartozója meglátogatása céljából érkezik a városba. Szintén érdekesnek bizonyult, hogy a helyi és nemzeti ünnepi események valamint a koncertek látogatása hasonló arányban népszerű kulturálódási tevékenység hazájukban és Debrecenben. Tehát a koncertek példájából kiindulva elmondó, hogy nagyjából ugyanolyan időközönként mennek el könnyűzenei vagy komolyzenei koncertre, mint ahogyan azt otthon tennék.

Megoldási javaslat

Amikor pedig tanulmányaik megkezdésekor először érkeznek a városba, legtöbbjüknek a barátok mutatják be a várost, vagy egyedül fedezik fel a környéket (584 fő) és az egyetem általi városnézésre csak a megkérdezettek közül csak 29-en látogattak el, feltehetően az Erasmus Student Network szervezésében. Ez a terület is tartogat lehetőségeket a jövőre nézve, mert fontos lenne, hogy az ideérkezők rögtön kapjanak egy átfogó tájékoztatást, úgynevezett „információ csomagot”, amivel könnyebben boldogulnak és hamarabb rátalálnak a nekik szóló fórumokra, helyekre, eseményekre stb. Ez az egyetemnek is javára válna, valamint a városnak is profitot jelentene, ha nem is turisztikai szempontból, de gazdasági szempontból mindenképpen. A megismertetés után már csak az intézmények feladata lenne, hogy fenntartsa a figyelmet, és ismét bevonzza a hallgatókat.

Emellett a Nemzetközi Iroda bevonása is megoldás lehet, hiszen általuk értesülnek a hallgatók minden fontos információról. Az Erasmus Student Networkhöz hasonlóan ők is nyújthatnának különféle programlehetőségeket, amely az igényelt kultúramegismerést célozná meg. Ilyenekre több példát is említettek a megkérdezett hallgatók. Ötleteik alapján magyar történelmi workshopok, kirándulások, közös főzés vagy tandem nyelvtanulás a magyar hallgatókkal stb. programokra is lenne igény.

Összegzés

A fent olvasottakból képet adtam arról, hogy egy Debrecenbe érkező, új kultúrkörbe bekerülő külföldieknek, milyen szokásai, elvárásai és milyen lehetőségei vannak a kulturális kikapcsolódás terén. A kapott eredményekkel természetesen szkeptikusan kell bánni. Azonban azzal az állítással, hogy Debrecenből - méretéből és színvonalából adódóan - elvárható, hogy a kulturális kikapcsolódásra vonatkozó lehetőségek angol nyelven is elérhetőek legyenek, a legtöbb hallgató egyetért.

Az angol nyelvű információk fontosságára vonatkozóan a vizsgált hallgatókon kívül, zárójelesen megemlítendőek a nem magyar anyanyelvű oktatók, a Debrecenben élő más nemzetiségű lakosok, illetve a növekvő turizmusnak köszönhetően az egyre nagyobb számban Debrecenbe érkező turisták is, mint esetleges érdeklődő, kulturálódni és művelődni vágyó célcsoportok (Marosán, 2018).

Felhasznált irodalom:

- Berács József és Malota Erzsébet (2011): Megéri hozzánk jönni tanulni? Education, 11. 2. sz. 220– 234.
- Debreceni Egyetem honlapja (2019): Hallgatói statisztikák. Elérhető: <https://maddock.hatter.it.unideb.hu/portal/displayDocument/Dokumentumt%C3%A1r/Statisztik%C3%A1k/Hallgat%C3%A1k%20k%C3%BCf%C3%B6ldi%20hallgat%C3%B3k%20orsz%C3%A1gonk%C3%A9nt.pdf>
- Hégely Adrienn (2019): A Debreceni Egyetem külföldi hallgatóinak rekreációs tevékenységei Debrecenben. Szakdolgozat. Debreceni Egyetem, Debrecen.

- Marosán Gréta (2018): A Debreceni Egyetem nemzetközi hallgatóinak szabadidejükben történő kultúrafogyasztási szokásai Debrecen városában. OTDK dolgozat. Debreceni Egyetem, Debrecen.
- Vitányi Iván (2004): A 20. század kulturális kihívásai, Ezredforduló 3-4. sz.